

خطوط اصلی اقتصاد اسلامی، از دیدگاه حضرت امام (س) آقای مرتضی عزتی

در هر مکتبی، ۳ اصل اعتقادی اساسی وجود دارد، که: خطوط اصلی اقتصاد آن مکتب را می سازد. این ۳ اصل اساسی، کلیت اقتصاد را آن طور که باید باشد، ترسیم می کنند و این سه خط اصلی عبارتند از:

۱. هدف نهایی بشر از حیات در دیدگاه مکتب

۲. علت و محور تشکیل نظام اجتماعی

۳. جهت گیری اقتصاد

هدف از حیات بشر از دیدگاه يك مکتب، آن ایده آل و غایتی است که بشر برای دستیابی به کمال باید به آن برسد. این همان هدفی است که انسان در زندگی به دنبال آن است و بر همه فعالیتهايش حاکم و مؤثر است.

علت و محور تشکیل نظام، آن علتی است که نظام برای برقراری آن تشکیل شده و لذا تمام اجزای نظام، از جمله اقتصاد باید معلول و مشروط آن باشند.

جهت گیری اقتصاد، آن هدفی است که از دیدگاه مکتب، اقتصاد باید به طرف آن حرکت کرده، آن را برآورده کند.

در این مقاله، هریک از این ۳ خط اصلی، به طور مختصر توضیح داده شده و رابطه آنها با اقتصاد، تشریح شده است. سپس، توضیحی درباره این ۳ اصل در مکتب سرمایه داری و سوسیالیسم ارائه کرده ایم.

در ادامه مقاله، با بررسی نظرها و فرمایشهای حضرت امام (س)، مخالفت اسلام با حاکمیت خطوط اصلی اقتصاد دو مکتب، ذکر شده در اقتصاد اسلامی را گوشزد کرده و به تبیین این خطوط اصلی اقتصاد اسلام از دیدگاه آن حضرت پرداخته ایم.

در این قسمت از بحث، به دنبال آن بوده ایم که از نظرات حضرت امام (س) به جمع بندی در مورد هدف از حیات بشر برسیم و بعد با بحثی جامع اما مختصر و مستند به فرمایشها و نظرات حضرت امام (س) به دنبال آن بوده ایم، که:

بیانیم چه اصلی به عنوان علت و شرط کلیه ابعاد نظام اسلامی است؟ در این مبحث، به این نتیجه می رسیم که علت و شرط کلیه ابعاد، ضوابط و قوانین نظام اسلامی، عدالت است. در ادامه، اشاره ای به روشهای تعدیل اقتصادی در اسلام از دیدگاه حضرت امام شده است.

با بحث جامع دیگری، به طور مختصر و مستند به نظرات حضرت امام (س)، جهت گیری اقتصاد و به عبارت بهتر، آن هدفی را که فعالیتهای اقتصادی و کلاً اقتصاد باید آن را برآورده کنند را، بررسی می کنیم. در این بحث، به این نتیجه می رسیم که جهت گیری اقتصاد اسلامی، اعتدال مستضعفین است و اقتصاد باید قبل از هر چیز دیگر، آن را برآورده کند.

برای دستیابی به این جهت، باید اصولی بر نظام اقتصادی، حاکم

باشد. این اصول، در پایان مقاله برشمرده شده اند.

